РІК ЗАЛОЖЕНЯ 1893.

"СВОБОДА"
"LIBERTY"
виходить три рази на тиждень
вівторок, четвер і суботу,
видає
„УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ"
83 GRAND ST., JERSEY CITY, N. J.

Всі листи, моні-ордери і чеки треба виписувати на адресу „SVOBODA".

СВОБОДА

ESTABLISHED 1893.

"SVOBODA"
("LIBERTY")
the Ukrainian Newspaper
published three times a week
Tuesday, Thursday and Saturday,
by Ukrainian National Association
at 83 GRAND ST., JERSEY CITY, N. J.

The best advertising medium.
Rates furnished on application.

Урядовий орган Українського Народного Союза -- "SVOBODA" -- Official organ of Ukrainian National Association.

РІК XXIII. ДЖЕРЗИ СІТИ, Н. ДЖ., второк 20-го липня 1915. Ч. 84. VOL. XXIII. JERSEY CITY, N. J., Tuesday, July 20, 1915. N. 84.

ВЕЛИКИЙ РОЗГРОМ МОСКАЛІВ НА ЦІЛІЙ ЛІНІЇ.

Німці під особистою командою Гінденбурга йдуть на Варшаву.

Сьвітла побіда Макензена коло Красноставу: поверх 8.000 полонених Москалів.

Німці всего 60 кільометрів від Риги. — 3.620 полонених Москалів.

ВІЙНА З РОСІЄЮ:

ПОХІД НА ВАРШАВУ ВІД ПІВНОЧИ ПІД ОСОБИСТОЮ КОМАНДОЮ ГІНДЕНБУРГА.

БЕРЛІН, 17. липня. (Телеграма спізнена). — Цілий німецький нарід з великою нетерпиливостю ожидав перших вістий з поля битви в Росії. Коли надійшли вісти про нові сьвітлі побіди Гінденбурга, в цілій Німеччині запанувала велика радість. Улиці і доми знова пристроєно в прапори німецьких союзників.

Німецький ґенеральний штаб доносить:

„Новий великий наступ на цілій боєвій лінії в Росії розпочав ся. По занятю Пжасниша головна німецька армія під особистою командою Гінденбурга зближаєть ся скоро від північи в напрямі Варшави. Москалі тратять одно становище за другим, полишаючи велике число гармат і воєнного матеріялу. Скількість полонених числить ся на тисячі, які з кождою годиною зростають.

„Дальше на схід німецькі війска під командою ґенералів Шольца і Ґальвіца переломили російську лінію між Ожицом і Піссою та зближають ся до ріки Нарви. Страти Москалів величезні".

СИЛЬНА НІМЕЦЬКА АРМІЯ ПОСУВАЄТЬ СЯ В НАПРЯМІ КРІПОСТИЙ: НОВО-ҐЕОРҐІЄВСК І ПУЛТУСК.

ПЕТРОГРАД, 17. липня. — Російські війска розпочали відворот на лінії між ріками: Ожец, Омулев і Пісса. Уступаючи перед великою перевагою німецької армії, російські війска переправляють ся на лівий берег ріки Нарви. Німецькі війска є віддалені всего 14 амер. миль від кріпости Пултуск.

Послідні вісти, які наспіли з поля битви, доносять, що німецька армія, яка здобула місто Пжасниш, одержала нові сили в числі около 150.000 і посуваєть ся в напрямі кріпости Ново-Ґеорґієвска.

Рівночасно і на прочій боєвій лінії неприятель розпочав живу діяльність.

Російські кріпости Ново-Ґеорґієвск і Пултуск лежать і служать до оборони Варшави від півночи. Ново-Ґеорґієвск лежить над устєм Буга (з Нарвою) до Висли і є віддалений всего 30 кільометрів на північний захід від Варшави. Пултуск лежить над рікою Нарвою і є віддалений 50 кільометрів на північ від Варшави. Через здобутє одної із тих кріпостий була би не лише загрожена сама Варшава, але і ціла російська північна лінія оборони здовж ріки Нарви.

Ріки Ожец, Омулев і Пісса — се правобічні доплиunion ріки Нарви.

СЬВІТЛА ПОБІДА МАКЕНЗЕНА КОЛО КРАСНОСТАВУ. — 8.000 ПОЛОНЕНИХ МОСКАЛІВ.

БЕРЛІН, 18. липня. — Німецький ґенеральний штаб оголосив отсі вісти:

„Між ріками Вепром а Бугом армія Макензена приступила до нового наступу. На полудневий схід від Люблина коло Красноставу німецькі війска переломили боєву лінію Москалів, задаючи їм великі страти.

„Число полонених Москалів перейшло вже 8.000.

„Німецькі війска зблизили ся на 12 кільометрів до зелізночого шляху Люблин-Холм. Наші війска здобувають одно становище за другим. Страти Москалів зростають дальше".

Яко причину хвилевої перерви в дальших операціях армії Макензена подають се, що Макензен дожидав присилки більшого числа самоходів, які тут були конечні з приводу великого віддаленя від зелізничих шляхів.

НОВІ УСПІХИ АВСТРІЙЦІВ КОЛО СОКАЛЯ НАД БУГОМ.

ВІДЕНЬ, 17. липня. — Нові битви, які зведено з корисним успіхом, відбули ся над Бугом недалеко російської границі. Коло Сокаля Москалі були приневолені опустити свої сильні становища.

Австрійський ґенеральний штаб доносить:

„Коло Сокаля обі противні сторони розпочали живу діяльність. Наші війска здобули наперед висунені становища Москалів. Між иншим взяли вони приступом монастир Бенедиктинів, де Москалі сильно були укріпили ся".

АВСТРІЙЦІ ЗАНЯЛИ УСТЄ ЕПИСКОПСЬКЕ. — 1.300 ПОЛОНЕНИХ МОСКАЛІВ.

ВІДЕНЬ, 17. липня. — В битвах на північнім березі долішного Дністра, який становить границю між Буковиною а Галичиною, австрійські війска віднесли знова значні успіхи. Богато місцевостий і велике число російських бранців опинило ся в їх руках.

Нинішне оголошенє австрійського міністерства війни звучить:

„Битви над Дністром відбувають ся без перестанку дальше. Москалі пробували кількома нападами відобрати страчені становища, але їх зусиля були даремні.

„Наші війска заняли Іванє (на північний захід від Заліщик), Костельники і Сеньків. Вчера взяли вони по короткій боротьбі приступом місточко Устє епископське. Притім полонено 12 офіцирів і 1.300 салдатів та забрано 3 машинові кріси.

„В отсих битвах над Дністром відзначив ся найбільше австрійський 7. полк піхоти з Каринтії".

Місточко Устє епископське лежить над північним берегом Дністра на захід від Мельниці. Коло Устя епископського сходять ся три границі: галицька, буковинська і російська (бесарабська).

ПОХІД НІМЕЦЬКОЇ АРМІЇ НА РИҐУ. — НІМЕЦЬКІ ВІЙСКА ПЕРЕХОДЯТЬ РІКУ ВІНДАВУ КОЛО ҐОЛЬДІНҐЕН.

ЛОНДОН, 17. липня. — Послідні урядові звіти з Берліна і Петрограду позволяють здогадувати ся, що Німці розпочали наступ на великі розміри. Цілию його є здобутє головної російської пристани Риґи.

Тутешні знавці приписують отсим воєнним операціям велике стратеґічне значінє. Вони є сеї гадки, що тут не розходить ся лише о здобутє Риґи, але також о окруженє і знищенє російської армії, яка тепер находить ся в Польськім Королівстві. Здобутє Риґи уможливить іменно Німцям відтяти зелізниче получене між Вильною а Дінабурґом, то є головний шлях, який лучить Варшаву з Петроградом.

Телеґрами з Берліна і Петрограду доносять згідно, що сильна німецька армія вже переправила ся через долішну Віндаву коло Ґольдінґен і посуваєть ся скоро в напрямі Риґи, яка є віддалена всего около 100 кільометрів. Инша часть німецької армії находить ся недалеко Шавлів, які кождої хвилі можуть опинити ся в її руках.

НІМЦІ ВСЕГО 60 КІЛЬОМЕТРІВ ВІД РИҐИ. — 3.620 ПОЛОНЕНИХ.

БЕРЛІН, 17. липня. (Телеґрама спізнена). — Північна німецька армія під командою ґенерала Більова поступає скоро наперед в напрямі Риґи. В найблизших днях можна надіяти ся, що Риґа опинить ся в руках Німців.

Урядове донесенє звучить:

„Північні німецькі війска, в яких переважає тяжка кавалєрія, переправились через ріку Віндаву і зближають ся до міста Туккум, яке лежить над Риґським заливом.

„На чолі північної німецької армії стоїть ґенерал Більов.

„Число Москалів, яких полонено дотепер в розпочатій боротьбі, доходить вже 3.620. Між полоненими є 11 офіцирів. Крім сього наші війска здобули 6 гармат і 3 машинові кріси.

„Полудневе крило армії, яке розбило російські відділи коло Куртовян, посуваєть ся скоро в напрямі Шавлів і Мітави".

УСПІХИ ҐЕНЕРАЛА ВОЙРША КОЛО РАДОМА. — 650 ПОЛОНЕНИХ МОСКАЛІВ.

ВІДЕНЬ, 18. липня. — Рівночасно розпочали і австрійські війска між Вислою а Пиліцою наступ в напрямі Івангорода. Перша боротьба принесла вже значні успіхи.

Урядовий звіт головної кватири доносить:

„Армія ґен. Войрша на лінії між Вислою а Пиліцою розпочала рівночасно з прочими наступ в напрямі Івангорода. Цілий зелізничий шлях Кельце-Радом находить ся в руках Австрійців. Москалі стратили першого дня 650 в полонених і 5 гармат. Завзята битва триває дальше".

ЗАЯВИ І ДОМАГАНЯ ПОЛЬСЬКИХ ДЕЛЄҐАТІВ НА СОЙМІ В ПІОТРКОВІ.

БЕРЛІН, 17. липня. — З російської Польщі доносять, що недавно тому відбуло ся урочисте сьвято — день польського народного сойму в Пйотркові.

Підчас сойму відбули ся рівночасно і наради делеґатів з Росії, Прус, Австрії і Америки. Отсі делеґати були відпоручниками польського народного екзекутивного комітету, польських леґіонів, польських політичних орґанізацій з російської Польщі (занятої австрійськими і німецькими військами), польської независимої партії в російській думі, і польських орґанізацій в Америці.

Один делєгат з Варшави заявив, що його співгорожани нетерпеливо ожидають на маніфест Австрії і Німеччини, в котрім буде проголошена независимість польської держави. Тимчасом приняли би вони дуже радо проголошенє самоуправи (автономії) під австрійським правлінєм.

Польський народний сойм, який відбув ся за дозволом союзних правительств, приніс великі користи, бо через те наступило зближенє між Поляками російської Польщі а Австрії і Прус.

Місто Пйотрків лежить в російській Польщі і є столицею ґубернії тоїж назви. Пйотрківська ґубернія находить ся під ту пору в посіданю Австрійців. До Пйотркова перенесено також осідок і головну кватиру польської військової орґанізації леґіонів.

ХОЛЄРА І ЧОРНА ВІСПА В ҐАЛИЧИНІ.

ЦІРІХ (Швайцарія), 17. липня. — Азійська холєра і чорна віспа розширяють ся в застрашаючий спосіб в Галичині помимо великих старань військових і цивільних санітарних властий, щоби сї пошести пригасити.

Остання телеґрама доносить, що у Львові, столиці Ґаличини, було минувшого вівтірка 120 випадків холєри. Між 4-тим а 10-тим днем липня зголошено з ріжних місцевостий Галичини 419 случаїв чорної віспи.

o

У ФРАНЦІЇ І БЕЛЬҐІЇ:

СТРАТИ ФРАНЦУЗІВ ПІД АРРАС ОЦІНЮЮТЬ НА 75.000 ЛЮДИЙ.

БЕРЛІН, 17. липня. — Французькі урядові рапорти старають ся перемовчувати великі страти союзних військ в послідних битвах у Франції і Бельґії.

Німецькі військові власти на підставі ріжних віродостойних жерел оцінюють страти Французів підчас їх невдачного наступу на північ від Аррас на 74.800 в полонених, ранених і убитих.

Отсі страти, розділені на поодинокі корпуси, які в тій битві брали участь, представляють ся як слідує: 3. корпус — 15.000, 9. корпус — 6.000, 10. корпус — 10.000, 17. корпус — 4.800, 20. корпус — 10.500, 21. корпус — 8.000, 23. корпус — 11.000, 48. дивізія — 6.000 і 55. дивізія — 3.500.

ПОБІДА НІМЦІВ В АРҐОНАХ. — ФРАНЦУЗИ СТРАТИЛИ ПОНАД 7.000 В ПОЛОНЕНИХ.

БЕРЛІН, 17. липня. — Побіди армії німецького наслідника престола в Арґонах позволяють надіяти ся, що небаром наступить переломанє французької лінії на захід від Верден. Воєнні знавці приписують отсим успіхам велике стратеґічне значінє. Велика скількість ріжних воєнних матеріялів, які забрано в здобутих французьких становищах, дає доказ, що Французи були сьвідомі сего і тому сю часть боєвої лінії з найбільшим стараням укріпляли. Помимо великих зусиль Французи не мали сили, щоби здержати напір німецьких військ.

Головний німецький штаб доносить:

„Вчера Французи кілька разів відновляли напади на наші нові становища, але за кождим разом мусіли уступити з великими стратами назад. Вчера північно німецькі відділи краєвої оборони полонили 462 Французів.

„Битва в Арґонах триває вже без перестанку від 20. червня. Протягом послідних чотирох тижнів заняли ми велику область землі і здобули дуже значну скількість ріжних воєнних матеріялів. Число полонених Французів виносить за сей час 7.125, між котрими находить ся 116 офіцирів".

o

ВІЙНА З ІТАЛІЄЮ:

НА СЛУЧАЙ ДАЛЬШИХ НЕВДАЧ ГРОЗИТЬ ІТАЛІЇ ВИБУХ РЕВОЛЮЦІЇ.

БЕРЛІН, 17. липня. — Кореспондент одної невтральної держави, котрий недавно тому повернув з Італії, оповідає про відносини, які в посліднім часі запанували в тім краю. Між иншим пише він, що воєнний запал серед італійського народа вже зовсім остиг, а внутрішне положенє в королівстві стає з кождою хвилею небезпечнійшим.

Шеф італійського штабу, граф Кадорна, мав загрозити, що уступить зі свого становища, коли би італійське правительство улягло намові своїх союзників і хотіло би вислати їм поміч до Дарданелів проти Туреччини.

Італійські політики дорікають тепер Анґлії і Росії, що вони Італію підійшли, представляючи в неправдивім сьвітлі воєнне положенє на терені війни в Галичині і Туреччині.

Господарська неміч італійської держави виходить тепер на кождім кроці на яву. Внутрішні відносини стають з кождою хвилею більше безнадійними. Коли італійським військам протягом кількох найблизших місяців не удасть ся віднести рішаючої побіди і відповідних користий у війні з Австрією, вибух революції серед народа є неминучий.

ЗЛУЧЕНІ ДЕРЖАВИ І АНҐЛІЯ:

ПРОТЕСТ ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ ПРОТИ АНҐЛІЇ.

ВАШІНҐТОН, 17. липня. — Секретаріят для заграничних справ подав нині до відома короткий зміст протесту, виcланого до Анґлії. Злучені Держави в недвозначний спосіб звертають Анґлії увагу на се, що права американської торговлі не сьміють бути нарушені.

Протест є писаний в сильнім і рішучім тоні. Злучені Держави заявляють, що ніколи не згодять ся на се, щоби Анґлія присвоювала собі права, які не дадуть ся оправдати жадними міжнародними законами.

Як відомо, Анґлія задержала понад 100 американських кораблів, які їхали до пристаний невтральних держав з наборами, котрі не підлягають воєнній контрабанді на підставі міжнародного закона. Через те потерпіли великі страти головно західні і полудневі стейти Злучених Держав, а іменно: фармери, ріжні і плянтатори бавовни. Всі Анґлією задержані кораблі плили з набором збіжа, мяса або бавовни.

ВСТУПАЙТЕ ГРОМАДНО В ЧЛЕНИ У. Н. СОЮЗА! СКЛИКУЙТЕ ВІЧА В СПРАВІ ВОЄННОЇ ЗАВЕРУХИ! ЗБИРАЙТЕ ЖЕРТВИ НА ФОНД ВИЗВОЛЕНЯ УКРАЇНИ!

"SVOBODA" (LIBERTY)
the Ukrainian newspaper
published three times a week: Tuesday, Thursday and Saturday by Ukrainian National Association at 83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Established 1893.

JOSEPH STETKEWICZ, editor
83 Grand Street, Jersey City, N. J.

ANDREW SAWKA, manager
83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Entered as second-class matter March 30, 1911, at the Post Office at Jersey City, N. J., under the Act of March 3, 1879.

SUBSCRIPTION:	ПЕРЕДПЛАТА:
In United States: $2.00 per year, $1.00 per 6 months, 0.75 per 3 months	В Злучених Державах: на рік $2.00, на пів року $1.00, на 3 місяці 0.75
In Jersey City, Canada and other foreign Countries: $3.00 per year, $1.50 per 6 months, $1.00 per 3 months	В місті Jersey City, до Канади і других країв: на рік $3.00, на пів року $1.50, на 3 місяці $1.00
Single copy 3 cents.	Поодиноке число 3 центи.

За кожду зміну адреси платить ся 5 центів.

Адреса: SVOBODA
83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Всї моні-ордери і чеки треба виписувати на адресу „Svoboda".

При висиланю замовленя належить долучити моні-ордер або чек.

Число телефону 498 Jersey City.

За всї оголошеня поміщувані в „Свободї" редакція не відповідає. — Рукописий не звертає ся.

При всяких нагодах: на вічах, на зборах, при роботї, на забавах, на весїлях, хрестинах і т. д. памятаймо про жертви теперішної війни у нашім ріднім краю та збираймо як найбільше жертв на ту сьвяту цїль народну!

ЗАГАЛЬНА УКРАЇНСЬКА РАДА У ВІДНИ ДО П. СЕМЕНА ДЕМИДЧУКА.

Відень 10. червня 1915.

До Високоповажаного Пана
Д-ра Семена Демидчука
заступника Головної Української Ради на Америку.

Ваш цїнний лист з дня 30. марта б. р. до Вп. д-р. Костя Левицького відчитано на засїданю Загальної Української Ради і рішено відповісти Вам, що слїдує:

Подаємо Вам передівсїм до відома, що Головна Українська Рада переменїла ся в Загальну Українську Раду, доповнивши ся репрезентантами Буковини і принявши в свій склад Союз визволення України як репрезентанта російської України. Загальна Українська Рада оголосила свою програмову заяву, котру в залученю Вам пересилаємо і просимо передати її редакціям усїх українських ґазет в Америцї, а по можности постаратись також, щоби була опублїкована в чужій пресї.

На підставі постанови Загальної Української Ради уповажняємо Вас, щоби, опираючи ся на основах згаданої програмової заяви, Ви зволили провадити українські справи так серед української суспільности в Америцї, як і заступати їх перед чужими суспільностями.

При Загальній Українській Радї утворено пресове бюро, і коли лише воно розвине свою дїяльність, буде заосмотрювати Вас в усї важнїйші вісти та інформації.

На разї пересилаємо Вам долучений начерк про українську справу до вказаної цїли. При З. У. Р. креовано також правно політичну секцію, котра між иншими займаєть ся збиранем і оброблюванем матеріялів про українську справу для мирових переговорів, зглядно для міжнародного мирового конґресу. Сї матеріяли, коли будуть зібрані, перешле З. У. Р. і в Америку.

При нагоді подаємо Вам до відома, що положенє евакуованих з Галичини Українців матеріяльно лишає богато до бажаня і коли би наші американські Земляки були в можности прийти з видатною помочію матеріяльною, можна би тим способом облегчити се тяжке положенє. З огляду на се, З. У. Р. витає з признанєм ініціятиву що до збірки грошевої підмоги для галицьких Українців.

Що до загальної політичної лінії американських Українців З. У. Р. приняла з вдоволенєм до відома, що орієнтація заморських Українців згідна з орієнтацією австрійських.

Кромі програмової заяви пересилаємо також обіжник Загальної Української Ради до українських редакций з зазивом, щоби під теперішню пору мали на оцї передівсїм українську справу та щоби всї свої виступи координували з вітичними лініями принятими Загальною Українською Радою. Просимо Вас також і згаданий обіжник розіслати до всїх українських редакций як в Злучених Державах так і в Канадї.

В кінци просимо надсилати нам періодичні і вичерпуючі звіти про відносини серед американських Українців як також про становище инших народів та визначнїйших чинників Америки до української справи.

Бажаючи як найкрасших успіхів Вашій роботї, пересилаємо Вам щирий привіт і остаємо

З поважанем

За Загальну Українську Раду:
Д-р Кость Левицький, Николай Василько, Володимир Темницький.

[Печатка: Загальна Українська Рада.]

МАНЇФЕСТ ЗАГАЛЬНОЇ УКРАЇНСЬКОЇ РАДИ У ВІДНИ.

В теперішну важну історичну хвилю, коли всесьвітня війна, що рішає про судьбу держав і народів, доходить до кульмінаційного пункту, коли зближаєть ся остаточне порішенє конфліктів, які війну викликали, в хвилю, котра рішає про дальшу долю людскости, **„Загальна Українська Рада"**, що повстала як розширенє дотеперішної Головної Української Ради, яка обіймала виключно галицькі українські політичні партії, на всї українські землї заявляє перед цїлим сьвітом прилюдно і торжественно іменем усього українського народу:

1. Згідно з заявою репрезентантів галицько-українських партій з 7. грудня 1912, згідно з манїфестом „Головної Української Ради" з 3. серпня 1914, згідно з манїфестом „Союза буковинських парляментарних та соймових послів", з 2. серпня 1914 та згідно з відозвою „Союза визволення України" з 25. серпня 1914 вважаємо, що для будучности, волї і самостійности України є конечне розбитє царської імперії, що для того ми стоїмо рішучо по сторонї австроугорської монархії, по сторонї її могутнього німецького союзника та Туреччини, яка в вірнім з ними союзї веде оборонну війну проти заборчої російської політики.

2. Нашою метою що до українських земель, що стогнуть тепер під російським ярмом є вільна, самостійна Україна, вільна самостійна українська держава.

3. Нашою метою що до цїлої нашої нації є повна національна воля і тому український народ, що в теперішній кривавій всесьвітній війнї тут на сході поніс найбільші жертви, тепер коли на наші українські землї звалилась повінь московського варварства, коли український народ хоче задати смертельний удар його відвічний ворог-царат, тепер коли українська країна є охоронним валом для Австрії, тепер

український нарід для запевненя своєї національної волї домагаєть ся в межах Австро-Угорщини теріторіяльно-національної автономії, зєдиненя українських областий в одну автономну на основах свободи і демократії збудовану теріторію,

при чім так само, як ми для українського населення на тих територіях, де воно становить меньшість, домагаємось культурно-національної автономії, так само стоїмо за повну культурно-національну автономію для всїх національних меньшостий на українській автономній теріторії.

4. Бажаючи полагодженя української справи в межах Австро-Угорщини у висше вказанім напрямі, ми вважаємо, що з хвилею покінченя війни є конечна переходова стадія, деб репрезентація українського народу мала рішаючий голос при полагодженю сеї справи для перенесення в дїло наших домагань як територіяльної, так і культурно-національної автономії.

5. В кінци звертаємось з зазивом до всїх народів цїлого цивілізованого сьвіта:

Коли теперішня всесьвітня війна має скінчитись справдї побідою правди і справедливости, коли вона має справдї запевнити всїм народам волю і незалежність і тим самим запевнити єдино можливий тривкий всесьвітній мир для добра цїлої людскости, то при мирових переговорах, коли прийде до полагодженя міжнародних відносин, є конечне передівсїм тут на Сходї Европи визволенє народів, поневолених царатом, який навіть тепер в критичній воєнній хвилї не відступив анї на ступінь від своєї традиційної політики давленя всїх вільних змагань як серед поневолених народів, так і серед своєї російської суспільности, є конечне передівсїм визволенє українського народу, найбільш безпощадно давленого царатом, народу якому в російській імперії відобрано найпримітивнїйші людські і національні права.

Визволенє се є конечне в інтересї людскости, цивілізації, демократії і волї.

Відень, дня 12. мая 1915.

ЗА ПРЕЗИДІЮ „ЗАГАЛЬНОЇ УКРАЇНСЬКОЇ РАДИ":

Д-р Кость Левицький, президент; Микола Ганкевич, Микола Василько, Д-р Евген Петрушевич, Д-р Лев Бачинський, віцепрезиденти; Олександер Скоропис-Йолтуховський, відпоручник Союза визволення України.

[Печатка: Загальна Українська Рада.]

ПОКЛИК ЗАГАЛЬНОЇ УКРАЇНСЬКОЇ РАДИ У ВІДНИ ДО УКРАЇНСЬКИХ ЧАСОПИСИЙ.

Відень, 12. мая 1915.

Оцїнюючи незвичайну вагу теперішної хвилї і почуваючи конечну потребу всенародної солїдарности і єдности українського народа у всїх виступах від його імени на зверх, З. У. Р. постановила звернути ся до Хвальних Редакцій всїх пресових українських орґанів з горячим зазивом, щоби в імя національних українських інтересів йшли у своїй публїцистичній роботї по витичних лїніях політичних визначень в програмовім манїфестї З. У. Р., за весь час війни, аж до повороту нормальних відносин.

В імя національного добра також просимо занехати на час війни всяку партійну полєміку і межиусобиці, аби зєдинити всї сили українського народа в одним і однозгіднім стремлїню до найвисшої і найважнїйшої національної цїли: осягненя державної самостійности України.

В залученю пересилаємо програмовий манїфест З. У. Р. та маємо надію, що Хвальна Редакція зрозуміє, що виключно зглад на добро нації подиктував нам сей зазив і в дальший свой дїяльности зволить успішно підпомагати дїяльність З. У. Р.

З високим поважанем

Др. Кость Левицький, Волод. Темницький.

[Печатка: Загальна Українська Рада.]

РОДИМЦЇ! ПРИ ВСЇХ НАГОДАХ ЗБИРАЙТЕ ЖЕРТВИ НА ФОНД ВИЗВОЛЕНЯ УКРАЇНИ.

ЯК ГІРКО ЖИВЕТЬ СЯ НАШИМ БРАТЯМ НА ВИГНАНЮ.

Один нюйорський Українець одержав від о. Василя Лициняка, скарбника Українського Жіночого Комітету у Відни, лист, який отсе подаємо в цїлости, тим більше, що о. Лициняк в тім листї звертаєть ся до загалу Українців в Америцї.

Дорогі Родимцї! Справдї робите дуже добре дїло і велику прислугу нашим бідакам, серед котрих по найбільшій части така нужда, і котрі в такій животять недолї, про яку ніхто поняття не має тай описати не дасть ся!

Як Вам звісно, головну запомогову акцію для всїх потребуючих помочи Українців тут у старім краю веде Український Запомоговий Комітет під проводом проф. Юліяна Романчука.

Зноваж Український Жіночий Комітет має вправдї передівсїм на цїли займатись раненими жовнїрами і Українськими Січовими Стрільцями, однак він займаєть ся також і збігцями, а особливо такими, про котрих довідаєсь, що доси нїхто ними не заняв ся.

Наприклад перед двома місяцями заняв ся Жіночий Ком. такою оселею нещасних збігців в Ст. Міхаель коло Леобен, де було 1000 наших людий в страшній нуждї і недугах (пятнистий тиф і шкарлятина!), а майже нїхто не знав про них. **Самих малих дїтий низше 10 лїт було там 150, між ними 30 таких, яким обоє родичі померли на пятнистий тиф там в бараках. Велика часть тих дїтий не мала навіть сороченят на собі, а сидїли понулені в нутах бараку цїлком нагі! Старші не мали також в що перебратись від 6—7 місяцїв, так, що їх білє не тільки почорнїло на них, але кусниками з них летїло!** Се зверхний вигляд, а що дїялось в душі того народа, се лиш один Бог знає!

Все те годї описати, треба би томів цїлих.

Длятого кождий, хто чимбудь причинить ся до зменьшеня недолї нашого народа, робить дїло не тілько богоугодне, але й патріотичне, бо уратує може не одну одиницю від неминучої загибелї!

Є тут у Відни „Український Запомоговий Комітет", який одержує від правительства гроші на підмоги для збігців, однак се не вистарчає (дають на голову 70 сотиків денно).

Український Жіночий Комітет доповнює гейби дїяльність тамтого комітету, бо вишукує нуждарів, дає їм наборзї якусь підмогу, старавсь для них о білє, інтервенює, де треба, взагалї входить в такі подробиці, в які тамтой великий комітет увійти не може, бо до сего треба жіночої руки і жіночого серця. Все те пишу в тій цїли, щоби Ви, дорогі Родимцї, зорієнтувались і знали, яку ми робимо роботу.

Най Бог нагородить Вам за все та допоможе нам всїм дійти спільною працею до бажаної цїли: двигнути наш нарід з теперішної недолї і добути йому відраднїйшу будучність!

Здоровимо щиро і пересилаємо слова високого поважаня.

За Український Жіночий Комітет помочи для ранених у Відни:

о. Вас. Лициняк, скарбник.

ВІД РЕДАКЦІЇ. Хто з наших П. Т. Читачів прочитав сей лист, то бачить наглядно, як страшно терплять наші братя в старім краю, що мусїли покинути через війну свої рідні села і втїкати до тих країв, які лежать далеко від боєвої лїнії. Бачать наші читачі, що сього житя тих нещасливців, а особливо безпомічних сиротят **НЕ МОЖНА НАВІТЬ НАЗВАТИ ЖИТЄМ, АЛЕ СТРАШНИМИ МУКАМИ.**

Бачать вони також, що ми щиру правду говоримо, коли кажемо: Поможіть тим нещасним! Дайте їм хоч маленький даток на хлїб, на сорочку! Дайте тим сиротятам одного доляра, нехай хоч раз серед тих мук покотить ся з їх очий слеза радости, як прийдуть до них і скажуть: Маєте сорочки і хлїб, то прислали вам ваші братя і сестри з Америки!

Тож не забувайте на сироти! Хто вже дав жертву, нехай не жалує дати другий раз, а хто ще не дав, нехай се зробить зараз; нехай тямить, що той доляр, якого він жалував дрібним сиротятам, котрі знївідки не мають помочи, — його не загріє. Загальний обовязок лежить рівно на всїх і хто від него відтягаєть ся, той відтягаєть ся від загалу і стає відлюдком. Нехай між нами таких не буде!

Українська Народна Рада подбала о збірку і висилку до Відня на адресу п. Юліяна Романчука, віцепрезидента парляменту **$14.500.00** на поміч нашим братям, передівсїм для бідних вигнанців і для сиріт та вдів, а крім того також і на инші пекучі справи народу, як наприклад на підмогу для видаваня українського дневника у старім краю, отже кождий, хто дасть який даток, причиняєть ся своєю помочию рівночасно на ріжні пекучі потреби нашого народа в старім краю під теперішну пору.

Тепер ми віднесемо ся до п. Ю. Романчука, щоби Український Запомоговий Комітет у Відни дав певну суму тамошному Українському Жіночому Комітетови із загальної присиланої відси суми, а до загалу відкликаємо ся в імени тих бідних сиріт о дальшу поміч. Збірка тут буде іти разом на Фонд визволеня України і до Відня будеть ся посилати разом на руки п. Ю. Романчука до Українського Запомогового Комітету, котрий на місци буде розділювати після найконечнїйших потреб і вимог. Наша річ прискорити складанє жертв і збільшити їх!

ДО СЕСТЕР!

Сестри мої дорогії,
Досить в тьмі сидїти,
Прийшла пора гордо гукнуть:
Ми Вкраїни дїти.
Спогадайте про дім рідний,
Про батька, — про неньку,
Де над ними збиткують ся
Вороги тяженькі.
Ми, сестриці, сього болю
Не можем забути,
Бо ми усї тої неньки —
України дїти.

Уложила Маруся Волянська (Гайдамачка).

ПІД РОСІЙСЬКИМ НАЇЗДОМ.

Обмосковлюванє Перемишля. — Др. Ґлушкевич „плашет". — „Сьвято" православя в католицькім братстві у Львові. — Нагороди для відступників, цареславна пропаґанда. Розсліди галицької ропи. — Російське підлещуванє до вшехполяків.

Москалї, занявши Перемишль, взяли ся запопадливо до того, щоб нашому престольному городови надати швидко вигляд російського ґубернїяльного міста. Появили ся на улицях міста російські полїцаї, московські батюшки й кавкаські купцї з кольонїяльними товарами, а на двірци розтаборив ся був ресторатор аж з Владивостока. Скрізь поналїплювано „обявленія" новоіменованого городського голови адвоката й поета москвофільського народа д-ра Маріяна Ґлушкевича, (який торік так медоточиво промовляв по польськи до д-ра Верещинського і тов. в обороні Бендасюка) та начальника перемиського „уєзда" ґвардейського полковника Кіріянова. На ратуши уміщено напись „Перемишльская городская управа". Московська інвазія в Галичинї дала загалом доказ, що і зверхний національний характер міста кождій адміністрації не так важко установити після свойого бажаня... Після царського побуту в Перемишли всїх жидів з міста усунено, а жидівські склепи позачинювано, хиба що їх підприємства перебрали на себе приїзжі московські купцї. Розуміє ть ся, що на тім робили останні незлі інтереси. Ось так якийсь московський купець з Калуги винаняв готель і кофейню „Рояль" від жида властителя та платив за весь готель з меблями і білєм по пять рублїв за добу, а за каварню по 12 рублїв...

Великодну відправу правив в Перемишли православний епископ Трифон в походній церкві у сьвітлу недїлю рано, після того як латинська і греко-кат. утреня відбули ся після зарядженя властий ще в суботу вечером. В обрусительно-православній запопадливости „Ґаліцко-русское общество" в Петербурзї почало збирати вже й жертви на ще одну православну церкву в Перемишли, до чого почин дав білгородський епископ Нікодим, жертвуючи на се двайцять білєтів державної льотерії...

В давнім австрійським офіцирськім касинї уладжено тепер „офіцерскоє со-

ЗАПАЛ РУССКОГО ЦАРЯ.

Вперод, вперод! за матушку Расєю!
Вперод сини родіни, подданиє русскаво царя! Только сьмело вперод!

браніє". В день „георгієвського праздника" полку перемиської залоги відбувалась в тім касині широка забава офіцирська, на якій явив ся і др. Глушкевич яко єдиний цивіль. Він так зворушуючо говорив про „возсоединеніє з Росією", що присутний полковник аж прослезив ся. Опісля взяв загальний настрій і госп. Маріяна і він пустив ся також „въ плясъ".

Край весь у крови й пожежі. Довкола самого Перемишля села Германовичі, Бахів, Станиславчик пропали з лиця землі, а селяни, повилазивши з своїх захистів, не мали де голови приклонити, а госп. городський голова танцював!...

* * *

Щож, коли настав празник на русофільській улици, то вже на цілій лінії. Несогірне „торжество" уладили русофільські архикатолики у Львові дня 30. мая. В Успенській церкві відправив архиепископ волинський Евлогій в присутности представників сьвітських і духовних властий і ставропігійських братчиків заупокійне богослуженє за православних ктиторів і благодітелів храма і братства, а між ними і за російських нарів від Федора Івановича аж до Петра І. По богослуженю пішов архиепископ з духовенством, представниками властий і членами братства на „братскую трапезу", себто хапатню.

О пятій год. по пол. рушила знов з Преображенської церкви процесія на військовий цвинтар, себто „холм слави", де відправлено панахиду за російських жовнірів, що лягли за „вѣру, царя і отечество". На памятнику зложили русофіли вінець, а на закінченє сьвята виголосив арх. Евлогій „патріотичну" проповідь.

За час останнього побуту арх. Евлогія у Львові пересьвятив він на православну колишну каплицю при бувшім Василіянськім інституті при ул. Зиблікевича. Будинок сей є, як відомо, власностию „Народного Дому" і тепер перемінено сю каплицю на приходську православну церкву для стрийського передмістя, а Евлогій установив її парохом одного з русофільських львівських сьвящеників, що перейшов на православє.

* * *

Переходи русофільських сьвящеників на властиву їм віру попадають ся доволі часто, а св. Синод не забуває про те, щоб відповідно відзначувати утікачів з загроженої гр.-кат. церкви. Отсе на днях св. Синод, вислухавши звіту арх. Евлогія про стан православної пропаґанди та перепони, які вона в Галичині стрічає, виєднав відзначеня для цілого ряду галицьких сьвящеників, які недавно перейшли на православє. Ось імена сих відступників: Ф. Решетилович і Й. Яворський стали протоєреями і одержали нагрудні хрести; І. Носальський, М. Заяць і В. Волошинський одержали „камилавку" (камилювка — фіолєтове накритє голови у сьвітських православних духовників, а чорне у православних черців) і нагрудний хрест; сьвященики І. Головка, І. Сухоровський, Й. Ґоцький, Ю. Каровець, Ів. Штогрин, О. Зарицький, М. Ільницький, І. Бабяк, Іл. Мардарович та І. Яблонський дістали камиловку.

* * *

Офіціяльна Росія не даром сіє свої „благодати" по Галичині, але рада-б з краю мати і всякі користи. Ось дня 18. марта вернув ся до Петербурга бувший вшехпольський думський посол В. Жуковський, якого висилав до Галичини міністер комунікації С. Рухлов, аби він на місци провірив, на скільки се було би можливим користувати ся галицькою ропою яко средством опалу в привислянських ґуберніях. Жуковський зложив міністрови, яко член центрального комітету, що займає ся заосмотренєм Росії в топливо, звіт, в якім виказав, що засоби нафти в Галичині такі великі, а добуванє нафти таке видатне, що по заосмотреню в топливо галицьких зелізниць та заспокоєню льокальних потреб можна-б що місячно вивозити до Російської Польщі около двох мілїонів пудів нафти. Після останніх подій воєнних мабуть і п. Жуковський і тов. мусіли зрезиґнувати вже з того, щоб галицької ропи вживати для цілий промислу в Королївстві. Всеж таки поїздка Жуковського остане доказом, чому між иншим пп. Дмовскі разом з Ґрабскими хотіли би „зєднаня" Галичини з російською Польщею.

* * *

За ревність в інтересі православя в Галичині роздає відзначеня навіть сам цар. Саме тепер надав він Евлогієви брилянтовий хрест для ношеня на коблуці, а арх. Антонієви харковському, що перше був у Житомири, подав ордер св. Александра Невського. В царських ґрамотах виразно підчеркує ся заслуги обох архиєреїв коло насаджуваня православя в Галичині.

* * *

Москалї, вибираючись на загарбанє української території австро-угорської монархії та на понівеченє конституційних вольностий нашого народа, горлали, що вони, мовляв, ідуть визволяти „русскій народ" зпід „польсько-австрійського ярма". Яко цікавий причинок до способу сього визволюваня появила ся була в російських ґазетах вістка, що місця старостів у новоутвореній четвертій з ряду перемиській ґубернії малиб бути обсаджені Поляками з Варшави. Се прямо вже верх московського підлещуваня до вшехполяків. Кидали в кут свою мниму „визвольну" місію „русских" зпід польського пановання.

До річи слїд згадати, що після російських плянів, понівечених тепер так немилосерно побідним оружєм союзних військ, приділено до ново утвореної перемиської ґубернії отсі повіти: старосамбірський, самбірський, добромильський, перемиський, ярославський, чеснівський, ніський, пшеворський, ряшівський і тарнобжеський.

Російське підлещуванє проявило ся ще більше ярко в справі земельній. Для здобутя дрібної земельної селянської маси голосили Москалї і русофільські аґітатори у східній і західній Галичині, що — мовляв — цар роздасть між бідних людий дідичівські маєтки. Та ось вже по кількох місяцях російського наїзду виступив недавно І. Чіхачев на зборах „Ґаліцко-русского общества" в Петербурзї, а відтак часопись „Колокол", з рішучими заявами, що **про примусове вивласненє польсько-жидівської великої власности земельної в Галичині не може бути мови!** Що найбільше можуть селяни рахувати на догідний кредит і... переселенє. Се оповіщували російські ґазети нібито загоді, щоб відтак селянство не зазнало розчарованя з приводу несповнених надій, а притім зовсім не замовчувало, що „подібними обіцянками оперували в Галичині віддані Росії політичні орґанізації", себто москвофіли...

І так баламучене москвофілами селянство знов могло бачити, як його страшно обманено та безсовісно визискувано для завойовницьких забагів царської Росії.

Яр. Весоловський.

„ПРАВДА".

Раз кривитель цареслава
Вчепив ся до мене:
— Візьміть, каже, нашу „Правду",
Чесний господине.
— Дай ми спокій, йому кажу,
Не знаю читати
По кацапськи, ще си буду
Язика ломати.
— А Бог з вами, господине!
Що ви вигадали?
Деж ви чули, щоб всї „русскі"
Сю „Правду" читали?
Нам бо ходить лиш о теє,
Щоб взяти предплату, —
А читати?... най читає
Хиба чортів тато!
— Чоловіче, відчепи ся!
Не хочу тя знати,
Анї тої смердячої
Кацапської шмати!...
Хоть спустив він ніс на квінту,
Не тратить надії,
А ще просить, захвалює,
Як лиш тільки вміє.
— Коб ви, каже, розпізнали
Всї добрі прикмети,
Тоб ніколи не кидали
Такої ґазети!
В неї папір дуже мягкий
І гіґієнічний...
А друк чорний, не облазить,
Етимольоґічний...
А зміст „Правди", — що й казати,
То вже лік із неба!
На воміти, обструкцію,
Другого не треба!
Іде дехто до роботи,
Не має „динерки",
Завиває хліб насущний
В жидівські паперки;
А як „Правда" є при хаті,
То вже всьо заступить,
Бо і тріски на підпалку
Ґаздиня не купить.
Ну і як же, брат-господин,
Правда, що харошо?
Навіть довго не думайте,
А давайте гроші!
— А ти, погане обридлий,
Кацапська падлюко,
То я брат твій?... ще й по гроші
Витягаєш руку?!
Геть ми з очий, сукін сину,
Не лїзь перед очи,
Бо ти таку купіль справлю,
Що не діждеш ночи!
Пізнав кацап письмо носом
Пійшов мов немитий;
А завзяв ся, що ми мусить
Сю „Правду" встромити.
І обдумав плян короткий
Без жадної муки,
Так що влізла ми ся „Правда"
Самісінька в руки.
Поклав її в „таке місце",
Й оглянувсь довкола,
Де без сторожі вже ходить
І сам цар Микола...
В такий спосіб мимоволї
(Ніхто би не звірив)
Я прикмети сеї „Правди"
Що згрубша провірив...

Зложив О. Л.

THE UKRAINIANS.

Most Americans never heard of Ukraine; if the same suggested anything to them it was merely some mythical kingdom of romance. Yet in this country there are more than a million Ukrainians, Ruthenians or "Little Russians," as they are variously called, and there are more than 40,000,000 of them living in the richest portion of the European continent. The great war between Russia and Austria is being fought to-day on Ukrainian territory. Ukraine is one of the forgotten nations, and its voice raised at this time seems a cry from ages long past.

The cry is the usual cry of the submerged people for national and political recognition. Ukraine was a compact geographical unit which included practically all the "black soil zone" of Europe, the territory in fact enclosed between the Carpathians on the west and the Caucasus and the River Don on the east and between the head waters of the Dnieper and the Black and Azov seas. Within these boundaries was Ukraine, which reached the golden age of its national life between the ninth and fourteenth centuries. This land to-day, politically speaking, is divided between Russia and Austria-Hungary, the country east of the Dnieper having been absorbed by Russia in 1686, the portion west in 1793, and the Austro-Hungarian rule having begun with the last partition of Poland in 1795.

In spite of this division and notwithstanding the fact that these people for more than a century have had no national existence they have to an extent preserved their racial sentiments and aspirations, and they have, with great effort, raised their own literature and educational and economic institutions. The centre of the Ukrainian propaganda was established at Lemberg.

In view of the fact that the Ukrainians in Austria were few in comparison with those in her own borders, Russia looked with considerable suspicion upon this revival of the Ukrainian tongue. As early as 1876 an imperial ukase forbade the use of the language in public. Ukrainian books and newspapers were prohibited and the language was not permitted in the schools. These severe rules were somewhat modified by the revolution of 1906. Some of the Ukrainians have taken advantage of the present disturbed condition of affairs within the borders of their ancient nation to press their claims not only for freedom of speech and right of representation but for independence. How widespread the movement is or how much it is encouraged and sustained by Austrian influences is wholly problematic. When it is remembered that an independent Ukrainia would mean the third part of European Russia and the richest part of Russian soil, one can appreciate the magnitude of the scheme.

The propaganda adds another to the great number of national movements that have found expression in the present war. Some of these bitter racial differences were fought over in the last Balkan war. But none of them were settled then, and it is difficult to believe that this greater struggle will go much further in adjusting the rights of the smaller and now submerged nations.

(From The Sun, New York, July 9, 1915).

ВІД РЕДАКЦІЇ. Отсю статю передруковуємо з нюйорського дневника "The Sun" (з дня 9. с. м.). В статї обговорено коротко історію і домаганя українського народа, (для нас Українців звісні) але інтересні для чужинців і тому наші читачі повинні скористати з нагоди та дати їм сю статю до прочитаня.

ПОСМЕРТНА ЗГАДКА.

Кость Головинський, студент прав, український стрілець 1. сотні, 1. куріня, уроджений в р. 1893 в Вадовичах, помер на пятнистий тиф в шпитали в Мункачеві в дни 24. цьвітня 1915 р. Покійний належав до тої сотні, яка перша вирушила в поле. Він був в битвах під Веречками, опісля під Дорогобичем, а останними часами під Славськом, де набавив ся сеї смертельної недуги. Задля своєї незвичайної товариськости був загально дуже люблений. В. й. п.

Лев Стецяк, бувший офіцир 13. п. п., учасник воєнного походу 1866. р., наділений золотим хрестом хоробрости, бувший 35-лїтний директор задаткової каси в Добромили, помер в Ст. Андре дня 23. мая 1915 року в 81 році житя, осмотрений сьв. Тайнами. Покійний яко Українець, впав жертвою польського доносу і він — старенький австрійський офіцир! — мусів під баґнетом переходити улиці Добромиля і Перемишля, а потім перебувати в Талерґофі, відки його врешті, яко зовсім невинного, випущено на волю. Зазнавши такого прикрого упокореня і з туги за родиною, з якої його вирвано, попав покійний в тяжку недугу, котра не дала йому змоги вернути ся до дорогої вітчини. В. й. п.

о. Віктор Савчак, парох Сторожів великих, деканату сяніцького, помер у Відни дня 27. мая с. р. в 50 р. житя і 24. сьвященства. Покійний був директором українського товариства кредитового „Сила" в Сяноці і мимо тяжких обставин на Лемківщині заложив в парохії „Січ", читальню Просьвіти і т. д. Стояв якийсь час на чолї української орґанізації в Сяніччині і всюди брав живу участь. Спішив в Сяніччину, щоби як найскорше побачитись з полишеною там родиною і взятись з подвоєною силою до праці, та несудилось. В. й. п.

ПЕРЕПИСКА РЕДАКЦІЇ.

Р. Ч., ПІТСБУРҐ, ПА. Жаден совісний і розумний чоловік, котрий знає ся бодай трошки на американських запомогових товариствах та на американських законах, не може другому чоловікови (як йому добра бажає) дораджувати, аби вступав до „розметівки". Розметова „орґанізація" у Злучених Державах в теперішну пору є вже чистим розбоєм на легковірних людях в білий день, а ще гіршим розбоєм була би, як би вона могла встояти ся довший час. У нас сю справу вже нераз обговорювано, а сподіваємо ся, що треба буде її ще частїйше пояснювати, бо всетаки є ще такі люди, котрі справи добре не розуміють. Повторимо Вам тут слова одного Американця, котрий так сказав до одного Українця, як сей питав ся його, чи то добре належати до розметової „орґанізації":

— ЧОЛОВІЧЕ, ЯК МАЄТЕ ПЕВНІСТЬ, ЩО ДО РОКУ ВМРЕТЕ, А ТА ОРҐАНІЗАЦІЯ НІ, — ТО ВСТУПАЙТЕ ДО ТОЇ РОЗМЕТОВОЇ „ОРҐАНІЗАЦІЇ!"

Так писав до нас один читач „Свободи" зі стейту Конектикот і ті слова варта запамятати собі не лише кождому Українцеви, але кождому, що живе у Злучених Державах, а має до діла із запомоговими орґанізаціями.

—o—

ЧИТАЧ „СВОБОДИ", ОЛИФАНТ, ПА. Звертаєте нашу увагу на глупу мазанину кацапської ґазетки буцїмто-Правди, яка пише, **ЩО АМЕРИКАНСЬКІ УКРАЇНЦІ ЗБИРАЮТЬ ЖЕРТВИ НА „ПАСИЧЕРЕВОВЪ", ЩО ВТІКЛИ З ГАЛИЧИНИ** та відкликаєте ся до нас, щоби ми відповіли як слїд. Ми-ж відповідаємо Вам, що та кацапська ґазетка не варта, аби їй відповідати на її глупости. На таку погань шкода й плюнути.

ХТО НАЗИВАЄ БІДНІ СИРОТИ, ЯКІ ЗАГИБАЮТЬ З ГОЛОДУ, НУЖДИ І ХОРОБИ, „ПАСИЧЕРЕВАМИ", ТОЙ НЕ ВАРТА ЗВАТИ СЯ ЧОЛОВІКОМ. Прочитайте статю в нинішнім числї, де в листі від о. Василя Лициняка описано, як живуть ті, котрим американські Українці збирають жертви на поміч, а побачите, що треба бути кацапом, аби тих нещасних пропадаючих наших людий називати „пасичеревами".

Можете сказати кацапам, як яких знаєте, що то власне американські кацапи збирали жертви на „пасичеревовъ", бо ті, для котрих вони вислали до Австрії (щось около $1000.00) до кримiналу — се самі череваті кацапи, попи й инші, котрі перебувають воєнний час в криміналї за свою зраду.

НОВИНКИ.

ЖМИГОРОД ПІД МОСКОВСЬКИМ ЯРМОМ.

Віденська „Свобода" пише: Повітове місточко Жмигород коло Ясла було під Москалями пів року з малими перервами в падолисті минувшого року. Всї опущені доми Москалї зрабували, знищили і збурили. Рабували також мешканців, які лишили ся на місци. Хто не давав гроіший на перше домаганє, того били до крови, а нераз і до смерти. Хто де міг, там ховав ся, бо всїх ждали нагайки. Ховали ся особливо жінки, дївчата і діти. В околичних селах господарили Москалї так само як і в Жмигороді. Населенє заховувало ся супроти них повздержливо, а навіть виступало проти них ворожо, за що Москалї де могли, там мстили ся. Для правди треба сказати, що військові власти платили при купнї готівкою і досить дорого, так, що деякі з купців в місті могли підчас інвазії заробити яких чотири до пять сот рублів. Але ніхто не тїшив ся сим зарібком, бо московські власти старали ся другим боком відібрати ті гроші, які виплачено за провіянт або инші услуги. Живности було досить, а муки, цукру, чаю і вина було більше як треба. Москалї довозили живність з Росії на Ясло зелїзницею, а відси до нас вже возами. За те бракувало мяса, соли, тютюну, одежі і обуви. Де була лише худоба або дріб, там вони всюди забирали. Ніхто не міг худоби анї дробу так заховати, щоби вони не найшли. Коли хто опирав ся їм, того зараз частували нагайками або й кулькою в лоб. Голоду місто не терпіло. Коли Москалї утїкали з міста, лишили великі маґазини хліба і амуниції, цукру і чаю. Все те попало ся в руки нашого війська. В середу, дня 5. мая по полудни о 1 годині вмашерувало до міста наше військо. Москалї перед тим вже так втїкли, що й душі з них не лишило ся. Але мимо того наше військо пігнало за ними і взяло в полон майже тисячку. Шкоди, які поробили в місті і в околици, дуже великі.

РОДИМЦЇ! ВСТУПАЙТЕ ГРОМАДНО В ЧЛЕНИ УКР. НАР. СОЮЗА.

ГОРЕ ВЛАСТИТЕЛЯ ДОМУ.

(Пакости чиншівника. — Мявкіт котів в фоноґрафі. — Котячі „запахи". — До чого служить хемія? — Менажерія у водопроводах. — Соломоновий присуд).

Звичайно можна чути про те, що чиншівник терпить страшні річи від властителя дому, в якім живе. В однім столичнім місті Европи лучило ся недавно, що чиншівник робив стільки пакостий свому господареви, що сей наконець мусів звернути ся до судових властий за помочию. Господар дому звернув ся саме до суду з домаганєм розвязаня контракту найму. Яко причину своєї просьби подав властитель дому, що слїдує:

Чиншівник є доктором хемії та пробував довгий час на французьких кольоніях; коли вернув з кольоній, привіз зі собою аж 15 сиямських котів. На основі судового присуду мусів одначе з ними розстати ся. Се було дуже прикро для доктора і він рішив пімстити ся на властителеви, а саме в той спосіб, щоби усім здавало ся, що у нього є таки дальше тих 15 котів. При помочи фоноґрафу репродукував він голосне мявканє котів і справляв тим нераз таку пекольну музику, що всї мешканцї дому зривали ся в ночи на рівні ноги. А щоби ілюзія була ще живійша, зладив доктор хемічний продукт, який видавав немилосерні котячі „запахи". На бажанє властителя дому вислано до мешканя доктора судового урядника, який мав провірити, що доктор держить ще дальше котів. Доктор одначе при „котячих" звуках фоноґрафу та при запахови хемічного продукту, що нагадував хиба цілу сотку котів, виказав ся посьвідкою урядуючого ветеринара, що всїх 15 котів доктора вже убито. Судовий урядник на домаганє доктора мусів заявити, що в його мешканю нема дійсно анї одного кота. Доктор видумав дальші штучки. Він поробив до ратуша та до санїтарних властий доноси, що в домі находить ся безліч котів, котрі є з усяких зглядів незносимі. На властителя реальности посипали ся комісії. Що дня майже являла ся якась комісія, вислана урядовими властями, а властитель реальности мусів її водити від пивниці почавши аж до стрихів, щоби перешукати, чи нема котів. І сього було докторови замало. Коли імітація котів стала звичайною, затроїв доктор воздух „запахами" кріликів, очевидно хемічно приладженими. Наконець по тій штучції доктор одної ночи так штучно навпів замкнув курок водопроводів, що в рурах повстав свого рода свист та шум, наче би ціла менажерія явила ся в тім домі на „ґенеральноє собраніє".

Господар дому удав ся знова на судову дорогу. В суді він розказав подрібно всї справки свого чиншівника і домагав ся строгої для него кари. Дуже енерґічно боронив ся доктор перед тими замітами, називаючи їх будь то фалшивими будь то невинними жартами, які господар пересадно представляє. По переведеній розправі спитав предсїдатель трибуналу, чи доктор не схотів би добровільно опустити мешканя. Доктор зажадав 8 днів до надуманя, а трибунал на те згодив ся.

Ой крикнула лебедонька із степу летючи,
Заплакав наш кошовий від цариці йдучи.
Великий сьвіт, милі братя, нема де прожити,
Заприсягнім Турчинови на стотрийцять літ жити,
За все добро, миле браття, під Турком жити,
Тільки одно неприятно, що на віру бити.

(З народних пісень).

—o—

Ой наробили та славні Запорожці
Та великого жалю,
Що не знали, кому поклонить ся,
Та котрому царю.

Ой поклонили ся турецькому,
Під ним добре жити;
А за все добре, за одно не добре,
Що брат на брата бити.

(З народних пісень).

Ти царице — ворог лютий,
Що великий налуст напустила,
Та що все військо запорозьке
Тай занапастила.

(З народних пісень).

ТАБЕЛЬКА ПЛАЧЕНЯ МІСЯЧНИХ ВКЛАДОК

до каси Укр. Нар. Союза на фонд посмертний після кляс і віку.

Кляса A $250
Кляса AA $500
Кляса B $750
Кляса C $1000
Кляса BB $1500
Кляса CC $2000

Місячна вкладка є сгала т. зн. член буде платити тусаму вкладку через ціле житє.

Кляса	A.	AA.	B.	C.	BB.	CC.
вік	на $250	на $500	на $750	на $1000	на $1500	на $2000
18	22	43	65	86	1.29	1.72
19	22	44	66	88	1.32	1.76
20	23	45	68	90	1.35	1.80
21	24	47	71	93	1.40	1.86
22	24	48	72	95	1.43	1.90
23	25	49	74	98	1.47	1.96
24	26	51	77	1.01	1.52	2.02
25	26	52	78	1.04	1.56	2.08
26	27	54	81	1.07	1.61	2.14
27	28	56	84	1.11	1.67	2.22
28	29	57	86	1.14	1.71	2.28
29	30	59	89	1.18	1.77	2.36
30	31	61	92	1.22	1.83	2.44
31	32	63	95	1.26	1.89	2.52
32	33	65	98	1.30	1.95	2.60
33	34	68	1.02	1.35	2.03	2.70
34	35	70	1.05	1.40	2.10	2.80
35	37	73	1.10	1.45	2.18	2.90
36	38	76	1.14	1.51	2.27	3.02
37	40	79	1.19	1.57	2.36	3.14
38	41	82	1.23	1.63	2.45	3.26
39	43	85	1.28	1.69	2.54	3.38
40	44	88	1.32	1.76	2.64	3.52
41	46	92	1.38	1.83		
42	48	96	1.44	1.91		
43	50	1.00	1.50	1.99		
44	52	1.04	1.56	2.08		
45	55	1.09	1.64	2.17		
46	57	1.14	1.71	2.27		
47	60	1.19	1.79	2.37		
48	62	1.24	1.86	2.48		
49	65	1.30	1.95	2.60		
50	68	1.36	2.04	2.72		

Крім місячної вкладки після повисшої табельки кождий член без огляду на стан, вік і клясу платить еще 35 цнт. на слідуючі фонди: 10 ц. на фонд резервовий, 5 ц. на фонд убогих, 3 ц. на фонд народний і 17 ц. на фонд адміністраційний.

ПОВІДОМЛЕНЄ.

Отсим подає ся до відома всім місцевим секретарям У. Н. Союза, що всі просьби о принятє (декляраціі) нових кандидатів повинні бути в головній канцеляріі У. Н. Союза не пізнійше як 26. кождого місяця, коли дотичні кандидати хотять бути приняті в члени У. Н. Союза біжучого місяця. Кандидати, котрих просьби о принятє надійдуть до гол. канцеляріі по 26-тім, будуть приняті в члени У. Н. Союза допера слідуючого місяця.

Було би добре, як би п. п. секретарі присилали просьби о принятє нових кандидатів в члени У. Н. Союза зараз по їх виповненю, не чекаючи на висилку розмету.

Джерзи Сіти, Н. Дж., 23. червня 1915 р.

За гол. уряд У. Н. Союза:

Мих. Угорчак, гол. рек. секр.

ДЛЯ ТИХ, ЩО ЧИТАЮТЬ ОГОЛОШЕНЯ.

За всі оголошеня (адвертайзменти), поміщені в „Свободі", редакція не відповідає. Хто замовляє щонебудь з поміщуваних оголошень, нехай звертаєть ся просто на адресу тої фірми, яка оголошує ся в „Свободі" надеживть замовляти лише те, що „Свобода" оголошує від себе. На се треба добре уважати.

Звертаєсь увагу Вп. читачів нашої часописи, що, коли вони висилають замовленя до фірм оголошуючих ся в нашій часописи, роблять се на власне ризико і редакція за се відвічати не може.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕНЯ.

(За оголошеня поміщені в сій рубриці платить ся по 1 і пів цента за кожде слово за одноразове поміщене, а за дальші поміщеня по 1 цнт. за слово за кождочасне поміщене. — Оголошень женитьби не приймаєсь.)

Пошукую свого брата **ІВАНА МЕЛЬНИЧУКА**, котрий приїхав до Америки тому чотири роки. Він походить з місточка Лешнів, повіт Броди. Пошукую його у важній справі. Хто би о нім знав, або він сам, просить ся повідомити на адресу: Stefan Melnyczuk, 611 Redwood Ave., Winnipeg, Man., Canada. 84

Пошукую в важній справі **ВАСИЛЯ СЕНИШИНА (ЗАГІРНЯКА)**, з Росільни, **ЛЕЙБУ ГЕЛЬМАНА, ЗЕЛЬМАНА БАК, НУХІМА ЛЯКРІЦА** і **ХАСКЛЯ БАК** з Космача, повіт Богородчани, котрі перебували в Ню Йорку. Хто би о них знав, або вони самі, нехай зголосять ся на адресу: Алексій Степанюк, Transcona, Man., Can. 84—86

Пошукую в дуже важній справі свого товариша **СЕМЕНА ЯСІНОВСЬКОГО**, з села Кобилії, повіт Збараж. Хто би о нім знав, або він сам, нехай зголосить ся на адресу: Gregor Jasinski, 4534 S. Justine Str., Chicago, Ill. 84

ПОТРІБНО ЛЮДИЙ до науки голярства, без згляду на їх вік. Місце можете дістати по 4—6 тижнях. Станьте своїм власним паном і отворіть голярню. По дальші інформації пишіть до: Nossokoff Barber School, 1202 Penn Ave., Pittsburgh, Pa. 84в—

Позір! Дорогі Родимці! Веселу вістку вам приношу, що маю на спродаж **РУСЬКИЙ ПОЛЬСЬКИЙ РЕСТАВРАНТ** в дуже добрім і відповіднім місци і много є своїх костумерів. Хто хоче доробити ся маєтку в Америці, то нехай зголосить ся до мене особисто або листовно. Продаю з причини виїзду на стале житє на фарму в околици Бофало. Моя адреса: Restaurant, 224 E. 3rd St., New York, N. Y. 84

Хто би знав теперішну адресу **М. ГАВРИСИШИНА**, котрий перед недавним часом мешкав під ч. 265 Селкірк евеню, Вінніпеґ, Ман., Канада, зволить ласкаво подати її до адміністрації „Свободи". 74—

Пошукую **ЙОСИФА МЕЛЬНИКА** з села Голучкова, пов. Сянік, Гал. Він перебував довший час в Пітсбурґ, Па. Перед двома роками переніс ся до Канади до руської духовної семинарії. Хто би о нім знав, або він сам, нехай ласкаво зголосить ся на адресу: Іван Баськів, 526 Vanderbilt Ave., Brooklyn, N. Y. 83—85

СЬМІШНЕ.

В „селуні".

Чоловік: Чекай же, жінко, най випю другу склянку пива. Таж преціть чоловік ходить на двох ногах!?

Жінка: Но, то ще щастє, що ти вродив ся стоногою!

Недовірчивий.

Гринько: Куме, люде говорять, що наш дідич вже покійний.

Яким: Одні говорять, що покійний, а другі що ще жиє, але я, правду сказати, не вірю ні одним ні другим.

В аптиці.

Гість: Отже ви ручите, пане аптикар, що від сеї масти заросте мені лисина до 6 неділь? А кілько коштує фляшка?

Аптикар: Мала фляшка коштує 5 корон, а велика 30 корон, але я вам раджу, купіть велику, то вам вистарчить на кілька літ.

Майже...

— Що-ж, то ви вже зі своїм паном на „ти"? Вже собі ти-каєте?

— Майже ти-каємо собі. Він мені говорить „ти", а я йому „ви".

ЦІННИК КНИЖОК, які можна дістати в друкарні „Свободи":

Абу Касимові капці. — Арабська казка Написав Іван Франко. — Ціна 30 цт.
Американський гимн „Май Контрі" під нотами в українськім перекладі. — Ціна .... 10 цнт.
Американець, веселий образ з житя народу зі співами, в трох діях. — Ціна .... 15 цнт.
Америка. — Збірка віршів: Зміст: Америка. Важкі думи. Галицьким панам у альбом. До сестри. Публика. Се що такого є? В Пенсильвенії. Два образки. Одна лиш калина. Я хочу до дому. Купить мази. Прощане з краєм. Слава Пророка. Поет і Муза. Будучність руського робітника. Вітер по поли. Ой в мене квіточки цвили. — Ціна 15 цнт.
Американські трости. — Ковбой. (Казка.) — Емігранти. — Дні нашої слави і недолі. — Ціна .... 15 цнт.
Амалюнга. — Займаюче оповідане з часів боїв між Европейцями а Індіянами в півн. Америці. — Ціна 20 цнт.
Байки-небилиці. — Ціна .... 10 цнт.
Буквар для дітий першого року науки. — Ціна враз з пересилкою 30 цнт.
Блудний син. Образ з житя виселенців в Америці у 4 актах зі співами. — Ціна .... 25 цнт.
Богдан Хмельницький в Галичині (2 ілюстрації). — Письмо (6 ілюстрацій). — Фляшка горівки. — Не в добрий час (4 ілюстрації). — Дні нашої слави і недолі. — Ціна .... 15 цнт.
Вічевий співаник. — Ціна .... 5 цнт.
Вертеп. Сценічна картинка для колядників, що ходять по хатах в часі Різдвяних Сьвят. — Ціна .... 5 цнт.
В неволі темноти. — Комедія з житя русько-американського народа в 3 актах. — Ціна .... 25 цнт.
Весела книжочка з 17 образками. — Гумористично-сатиричний збірник для сумних людий. — Містить в собі богато сьмішних віршів, дотепів і оповідань. — Ціна .... 35 цнт.
В старім і новім краю. — Образ з сучасного житя в 4-ох відслонах. Дуже весела штука для аматорських театрів. — При кінци сеї книжки находить ся сьмішне оповідане „Стадник". — Ціна .... 25 цнт.
Вода в природі. — Уміркований та щирий. (В. Винниченко). — Заграй. — Останки „Фортуни". — Дні нашої слави і недолі. — Ціна .... 20 цнт.
Галка смерти. — Ціна .... 5 цнт.
Гостина сьв. Николая, драматична гра для дітий. — Ціна .... 10 цнт.
Галицькі анекдоти. (Гумор. оповіданя). — Ціна .... 10 цнт.
Ґеновефа. — Ціна .... 30 цнт.
Дещо про звірята, рослини, каміне і скали. — В сій книжці находить ся около 200 цікавих образків звірят, птахів і риб в докладним описом, де вони живуть. — Ціна .... 30 цнт.
Дещо про права і суди в Злуч. Державах, а особливо в стейті Пенсильвенії. — Ціна .... 10 цнт.
Дорога до сьвідомости: Капітал і праця. — Ціна .... 10 цнт.
Дорога до сьвідомости: Борба кляс і длячого робітники організують ся. — Ціна .... 10 цнт.
Два брати, з байок Братів Ґріммів. — Ціна .... 15 цнт.
Еміґрант. — Дуже веселі пригоди з житя еміґранта. — Ціна .... 15 цнт.
І. Жовнір. — ІІ. Оферма. Новели з війського житя. — Ціна .... 10 цнт.
Житє Ісуса Христа $1.25
Житє і твори Івана Франка. — Ціна 10 цт.
Житє, зарібки, організації і т. п. в Злуч. Державах. — Дуже цікава розправа про відносини праці і житя в Америці. — Ціна .... 15 цнт.
Журавлі. — Зміст: Журавлі (вірш). Закутник (оповідане). Новітні гайдамаки (вірш). Пісні про Канаду. Найлот Бют, оповідане про судьбу молодого робітника-еміґранта. Звідки бере земля тепло. — Ціна .... 15 цнт.
Жіночий язик, індіянська казка. Невдалий лицар, оповідане. — Ціна 15 цнт.
Жінка і її значіне в суспільнім житю. — Сільський хірурґ (8 ілюстрацій). — Смерть отамана. — Дурень. — Дні нашої слави і недолі. — Ціна 15 цнт.
Жителі Марса. — Ціна .... 10 цнт.
З кого ся насьміхають, з того люди бувають. — Посол Петришин. — Модний одвокат. Збірка оповідань. — Ціна .... 10 цнт.
З різних нив. — Зміст: Вся людська твар з хвалою прийде (вірш). Чого нам дійсно потреба. Не плоти ради, не плоди (вірш). Найбільший духовний поет (Данте Аліґієрі). Михайло Петрович Старицький, батько українського театру і визначний український поет. Як будуть їх шали? Ангел та пустельник (оповідане). Дещо цікавого із природи і науки. Зі сьвіта. — Ціна 15 ц.
За сестрою. — Є се найгарнійше оповідане з козацької старини, сучасного письменника Андр. Чайковського, яке тепер вийшло на американській Руси. — Ціна .... 35 цнт.
Зуб за зуб (оповідане). — Бок (з каліфорнійського житя). Судьба сьвітів. Назва „Русини". — Ціна .... 10 цнт.
Іцко-Сват, комедія в 1. дії. — Ціна 10 ц.
Іван Дуран та инші оповіданя. Ціна 25 ц.
Історія заложеня Злучених Держав Північної Америки. — Самсон. — До тих, що сьміють ся з пано людини. — Як Сніжка щось по ночи водило і що то було? (1 ілюстрація). — Бог на землі (Індійська казка). — Свати. — Дні нашої слави і недолі. — Ціна 15 ц.
Казки за циганів. — Ціна .... 10 цнт.
Казки про жидів. — Зміст: Як Іван жидів мудрував. Вандрівка Івана з жидами. Як Іван водив жидів на гриби, а відтак у ставі потопив. — Мужик з жидом в спільці. Пан і жид. Казка про жида. Як жид Русина правував. — Ціна .... 15 цнт.
Книжочка рахункова. — Дуже практична книжочка до обчисляваня всяких рахунків; вона є пожиточна так для бизнесменів як і для робітників. З додатком деяких цікавих відомостий. — Ціна .... 30 цнт.
Коротка історія Руси до зруйнованя Січи. Містить богато образків руських князів і гетьманів. — Ціна .. 10 цнт.
Конець „Тітаніка", правдивий опис морської катастрофи. — Ціна ..40 цнт.
І. Листи з пекла. ІІ. Лист шинкаря до чорта і инші оповіданя. — Ціна 25 цт.
Лис Микита. З німецького переробив Іван Франко. — Ціна .... 40 цнт.
Мужицька доля. Збірка оповідань. — Ціна .... 10 цнт.
Марія. — Зміст: Марія (уривок з поеми Т. Ш.). На чужині (вірш). Скором (оповідане). Рік 1903-тий в старім краю. Людоїдство в Конґо. Клопоти кума Софрона (вірш). — Ціна 10 цнт.
Многострадальний народ. (Огляд історії українського народу). — Ціна 20 цнт.
Найкрасші пісні, як: вояцькі, коломийки, любовні, жартобливі і думки. — Ціна .... 20 цнт.
Невольник, драма в 5. діях. — Ціна 15 ц.
Навернений грішник. — Ціна .. 20 цнт.
Народний рух австро-угорських Русинів. — Ціна .... 20 цнт.
Напад на Січ. — Ціна .... 5 цнт.
Не скує душі живої!... Присьвята українському народови в Злучених Державах і в Канаді в тяжких хвилях його житя, на заранє великих надій для покріпленя духа. — Ціна .... 15 цнт.
Ой не ходи Грицю, та на вечерниці. Народна драма зі співами в V. діях М. Старицького. (В перерібці Александрова. — Ціна .... 30 цнт.
Оповідане про Алі Бабу і сорок розбійників. Арабська казка. — Ціна 20 цт.
О підземних скарбах. — Природна розвідка про всякі мінерали, находячі ся в землі і як витворюють ся з них річи необхідні в житю людий. Ціна 25 ц.
Оповідане про заздрих Богів. — Ціна .... 10 цнт.
Огонь на услугах чоловіка (3 ілюстрації). Становище панни. — Янко Музика. — Свинячий син. — Дні нашої слави і недолі. — Ціна .... 15 цнт.
І. Олекса Довбуш і карпатські опришки. — ІІ. Цісар і ігумен. Баляда. З німецького переклав Іван Франко. — Ціна .... 10 цнт.
Повна збірка веселих віршів Степана Руданського. — Ціна .... 55 цнт.
Порадник для женщин, що хочуть бути здоровими. — Ціна .... 15 цнт.
Порадник для залюблених або як писати любовні листи. — Ціна .. 35 цнт.
Провідник, практичний підручник до науки англійської мови без помочи учителя з доданєм словаря. — Ціна $1.50
Портрет Т. Шевченка, поменьшене портрету славного артиста-маляра Ф. Красіцького. Величина 13x16 цалів на тривалім папери. — Ціна .... 20 цнт.
Під прапором свободи. Вибір патріотичних декламацій. — Ціна .... 30 цнт.
Пісні про Канаду і Австрію. Пригоди з житя еміґрантів, писані віршом. — Ціна .... 40 цнт.
рат і ростин. — Ціна .... 10 цнт.
Принц і нуждар. Дуже занимаюче оповідане славного американського писателя Марка Твейна в перекладі В. Державки. — Ціна .... 50 цнт.
Причта про садівника та инші оповіданя, гуморески і сатири. — Ціна .. 40 цнт.
Промови, декламації і желання на хрестинах, заручинах і весілю для кумів, старостів і дружбів. — Ціна .. 10 цнт.
Покуса. — Зміст: Покуса (оповідане). З парктичної школи (оповідане). Я тут голова (оповідане). Пісня про Канаду. 11.000 метрів над землею. Руському серцю (вірш). Вік людий, звірат і ростин. — Ціна .... 10 цнт.
Про конець сьвіта. — Ціна .... 15 цнт.
Про нутро землі (з 22 образками). — Розкази про будову землі і її передпотопові здобутки. — Ціна .. 25 цнт.
Про Христофа Колюмба та відкрите Америки (2 ілюстрації). — Закон не спинить пиянства, тільки вихованє. — Ріп Ван Вінкель (Вашінґтон Ірвінґ). — Дні нашої слави і недолі. Ціна 15 ц.
Руський штукар. 212 гарних штук до забави. — Зміст: Часть І. Забави фізичні і хемічні. Часть ІІ. Штуки з картами. Часть ІІІ. Штуки рахункові. Часть IV. Штуки жартібливі. — Ціна .... 50 цнт.
Рицар і смерть. — Ціна .... 5 цнт.
Розмова Поляка з Русином. — Дуже веселий вірш, в котрім Русин висьмівае польську циху. — Ціна .. 10 цнт.
Релігійні віровання старинних народів. — Зміст: Релігія Єгиптян. Релігія Халдеїв. Первісна релігія Індусів. Ісповідники релігії Брама. Релігія Будди. Релігія Персів. Релігія Жидів. Релігія Греків. Релігія Римлян. — Ціна 20 цт.
Русько-англійський тлумач, з котрого можна дуже скоро навчитись англійської мови. Сторін 256, тверда оправа. — Ціна .... 60 цнт.
Різдвяна ніч (з 10 образками). — Ціна .... 10 цнт.
Степові люди. — Оповідане з житя в донських степах. — Ціна .... 15 цнт.
Страшна пімста. — Оповідане М. Гоголя з козацьких часів (в многими образками). — Ціна .... 20 цнт.
Сьпівомовки .... 40 цнт.
Свекруха. — Комедія в 3 діях. — Ціна .... 25 цнт.
Страйк. — Сценічний образ в трех діях з житя хлібборобів в Галичині. (Штука для аматорських театрів). — Ціна .... 20 цнт.
Стрілай на смерть! — Робітнича драма в 1-ій дії. (Для аматорських театрів). — Ціна .... 15 цнт.
Сьвято весни. — Ворог між нами. — Христос Воскрес. — До часу збанок воду носить (2 ілюстр.) — Тополя (1 ілюстрація). — Мати. — На Великдень. — Старинний звичай. — Дні нашої слави і недолі. — Ціна 20 цнт.
Товариська ворожка, для веселої розривки в кружку знакомих. — Зміст: Ворожене будучности для женщин. Ворожене будучности для мущин. — Ціна .... 15 цнт.
Тарас Шевченко (17 ілюстрацій). — Ціна .... 20 цнт.
Український співаник. — Ціна 40 цнт.
Хлопська доля. — Ціна .... 5 цнт.
Хто з чого жиє? (Розвідка на тлі економічнім). — „Земля рече". — Ціна .... 15 цнт.
Чародійні пригоди убогого Омара і султанової дочки Зулейки. — Ціна 20 ц.
Через кордон. (Цікаві розкази еміґранта). Еміґрант (вірш). — Ціна 15 цнт.
Що стало ся з Рудольфом або трагедія на замку Маєрлінґ. — Ціна 60 цнт.
Що то є книжка? — Початки козаччини (з 5 образками). — Козачий хрест. — Кіндрат Бубненко-Швидкий. — Дні нашої слави і недолі. — Ціна 20 цнт.
Як мужик ходив до царя правди шукати (оповідане). З гір (вірш). За землю (оповідане). Сьвіт без Аллаха (арабська байка). Як вовк пімстив ся на царевич (казка). — Ціна .... 15 цнт.
Які то є люди на земли? (з 22 образками і 2 мапами). Дуже цікава розвідка про всі раси людий і їх житє. — Ціна .... 50 цнт.
Як писати листи або найновійший і найпрактичнійший Русько-анґ. листівник. — Ціна .... 75 цнт.
Як закладати читальні і вести бібліотеки. — Чому рік має 365 днів. — Що таке грім. — Алькоголь, повільна отрута. — Шпион. — Чотири дні. (Всеволод Гаршин). — Заповіт Ярослава Мудрого. — Дні нашої слави і недолі. — Ціна .... 15 цнт.
Як стати горожанином Злуч. Держав та инші практичні відомости. — Ціна 25 ц.
І. Як мене вибирали дружбою. — ІІ. Цісар соловій. — Ціна ... 10 цнт.
Як пан собі біди шукав, оповідане Івана Франка. — Ціна .... 15 ц.

ДРУКИ.

Переписні картки. — 1) Т. Шевченко (з портрета Красіцького), 2) Шевченко в молодім віці, 3) Шевченко в неволи (з власноручного портрета), 4) Родинна хата Т. Шевченка, 5) Могила Т. Шевченка в Каневі над Дніпром. — Картки виконані в трох кольорах і прикрашені взорами в народних мотивах. — 5 карток .... 15 цнт.
Листові папери до родини, свояків, знакомих і др. На кождім листі находить ся відповідний віршик прикрашений гарною трикольоровою вінєтою в народних мотивах і три сторінки лініовані до писаня. — Ціна за 15 листів першої серії враз з ковертами для мущин 45 центів. — Ціна за 11 листів другої серії враз з ковертами для женщин 36 центів. — Поодинокий листок коштує 4 центи.
Книжочки платничі для вписуваня місячних вплат членів до Братств і Товариств, 50 штук 3.50
Метрики хрещеня, шлюбу і смерти, штука .... 3 цнт.
Помяник за померших .... 10 цнт.
Листові папери. Листи з вінєтою Т. Шевченка, М. Лисенка, Ів. Франка, Богдана Хмельницького, М. Драгоманова — за штуку .... 2 цнт.
Книжки для опікунів хорих 1.00
Сьвідоцтва лікарські для хорих членів Братств і Товариств .... 3 цнт.

МОЛИТВЕННИКИ І КНИЖКИ БОГОСЛУЖЕБНІ ТА РЕЛІГІЙНІ.

Новий Завіт 2.00
Псалтир 1.00
Бог Надежда Моя, звичайна оправа 1.00
Бог Надежда Моя, кістяна оправа 2.00
Бог Радость Моя, кістяна оправа 1.40
Віночок, для молодіжи, звич. оправа 28
Дорога до неба, скіряна оправа .. 90
Дорога до неба, малий, звичайна оправа 32
Друг Душі, кістяна оправа 1.30
Друг Душі, малий, звич. оправа 50
Горі імієм серця, кіст. оправа ... 1.10
Горі імієм серця, скіряна оправа .. 1.10
Горі імієм серця, звичайна оправа 34
Хліб Душі, кістяна оправа 1.80
Хліб Душі, звичайна оправа 90
Молитвослов для католицьких лиць 1.20
Помилуй нас Боже, для молодіжи, скіряна оправа 80
Помилуй нас Боже, звич. оправа .. 50
Коляди 20
Збірник найкрасших пісень церковних 10
Ангельський хор, часть ІІ. 20
Ангельський хор, часть ІІ. 5

Адреса:
„SVOBODA"
83 Grand Str., Jersey City, N. J.

Вступайте громадно в члени У. Н. Союза! Скликуйте віча в справі воєнної заверухи! Збирайте жертви на Фонд визволеня України!